

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

عنوان: ارزیابی محتوای کتاب هنر سال اول راهنمایی
بر اساس معیارهای انتخاب و سازماندهی محتوا از
دیدگاه دبیران منطقه ۲ شهر تهران

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر ملکی

استاد مشاور:

سرکار خانم دکتر فرخنده مفیدی

دانشجو:

سمیرا کاظمی

گرایش برنامه ریزی درسی

سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹

اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي

خداوند سبحان را شاکرم که توانستم با استعانت از ذات مقدس و پیرانوارش رساله ام را به اتمام برسانم.

در این راستا از مساعدتها و راهنمایی های دلسوزانه ی

استاد فاضل و بزرگوارم جناب آقای دکتر حسن ملکی بهره مند بودم که از این طریق تشکر و قدردانی می شود.

از استاد فرزانه سرکار خانم دکتر فرخنده مفیدی که مرا در امر مشاوره ی پژوهش یاری فرمودند سپاسگزاری می شود.

از استاد گرانقدر جناب آقای دکتر نیلی داوری این رساله را پذیرفتند کمال تشکر و امتنان را دارم.

همچنین از همسرم و خانواده ی محترم ایشان و همه کسانی که در به اتمام رساندن این پژوهش همکاری فراوان را داشتند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

تقدیم به

همسر دلسوز و مهربانم که همواره حامی من
در زندگی بوده و یگانه دل‌بند شیرینم
دانیال

فهرست

چکیده..... ۹

فصل اول (کلیات تحقیق)

مقدمه..... ۱۱

بیان مساله..... ۱۳

اهمیت و ضرورت تحقیق..... ۱۶

اهداف کلی و جزئی تحقیق..... ۱۷

سوالات تحقیق..... ۱۸

تعاریف عملیاتی و نظری مفاهیم..... ۱۹

روش شناسی..... ۲۳

فصل دوم (پیشینه تحقیق)

مقدمه..... ۲۵

مفهوم برنامه درسی..... ۲۹

برنامه درسی به عنوان مجموعه ای از دروس یا برنامه ای
برای مطالعه..... ۲۹

برنامه درسی به عنوان فهرست رئوس مطالب..... ۲۹

برنامه درسی به عنوان محتوای یک درس یا مجموعه ای از
دروس..... ۲۹

برنامه درسی به عنوان برنامه زمانی برای تدریس
دروس..... ۳۱

برنامه درسی به عنوان مجموعه ای از اهداف
و مقاصد..... ۳۱

برنامه درسی به عنوان مجموعه ای از تجارب
یادگیری..... ۳۲

برنامه درسی به عنوان مجموعه ای از تجربیات یادگیری	
برنامه ریزی شده	۳۳
برنامه درسی به عنوان کلیه تجربیات یادگیری که دانش	
اموزان دارند	۳۴
برنامه درسی به عنوان یک طرح	۳۵
برنامه درسی به عنوان فرصت های یادگیری	۳۵
برنامه درسی به عنوان نظام	۳۵
برنامه درسی به عنوان یک حوزه ی تخصصی و مستقل	۳۵
تعاریف مختلف برنامه ی درسی	۳۶
برنامه درسی و خلاقیت	۳۸
برنامه درسی و طراحی	۳۹
برنامه درسی نو ظهور	۳۹
تحولات برنامه ریزی درسی	۴۰
سازماندهی محتوا	۴۳
مسائل اساسی در سازماندهی محتوای برنامه درسی	۴۶
توالی در پرتو توسعه مفهوم	۴۷
استمرار	۴۸
اصول برنامه ریزی استمرار	۴۸
وسعت	۴۹
تعادل	۵۰
تعریف محتوا	۵۰
انتخاب محتوا	۵۳
اهمیت	۵۳
اعتبار	۵۴
علاقه	۵۴

۵۴.....	سودمندی.....
۵۵.....	قابلیت یادگیری.....
۵۵.....	انعطاف پذیری.....
۵۶.....	توجه به ساختار دانش.....
۵۶.....	ارزیابی محتوا.....
۵۹.....	ارزشیابی و تحلیل صوری محتوا یا کتاب درسی.....
۶۰.....	ارزشیابی و تحلیل عقلانی محتوا یا کتاب درسی.....
۶۰.....	تعاریف ارزشیابی.....
۶۱.....	مفهوم ارزشیابی.....
۶۲.....	شیوه های سازماندهی محتوا.....
۶۲.....	اصول حاکم بر انتخاب تجارب و فعالیت های یادگیری.....
۶۴.....	ماهیت هنر.....
۶۷.....	ضرورت و اهمیت هنر.....
۷۵.....	نقش و اهمیت هنر در زندگی.....
۷۵.....	جایگاه و نقش هنر در برنامه درسی.....
۷۸.....	اهداف کلی تدریس هنر در مدارس راهنمایی تحصیلی.....
۷۹.....	اهداف تدریس هنر در مدارس.....
۷۹.....	عوامل موثر در تدریس هنر در دوره ی راهنمایی تحصیلی.....
۸۲.....	مشکلات تدریس هنر در مدارس راهنمایی.....
	نقدی بر کتاب هنر و جایگاه کنونی آن در میان پایه
۸۵.....	راهنمایی.....
۸۶.....	آسیب شناسی کتاب هنر.....
۹۰.....	وظایف معلم هنر.....
۹۱.....	پیشینه تحقیق.....
۹۶.....	تحقیقات انجام شده در کشورهای دیگر.....

نتیجه گیری..... ۹۸

فصل سوم (روش شناسی تحقیق)

مقدمه..... ۱۰۱

روش تحقیق..... ۱۰۲

جامعه تحقیق..... ۱۰۴

روش نمونه گیری..... ۱۰۴

ابزارهای گردآوری داده ها..... ۱۰۴

روایی و پایایی..... ۱۰۵

نحوه ی بررسی روایی پرسشنامه..... ۱۰۵

فصل چهارم (تجزیه وتحلیل اطلاعات)

مقدمه..... ۱۰۷

اطلاعات توصیفی..... ۱۰۷

بررسی سوالات..... ۱۱۲

فصل پنجم (بحث ونتیجه گیری)

خلاصه تحقیق..... ۱۱۹

بحث ونتیجه گیری..... ۱۲۲

محدودیت های تحقیق..... ۱۲۵

پیشنهادات کاربردی..... ۱۲۵

پیشنهادات پژوهشی..... ۱۲۶

منابع..... ۱۲۸

ضمائم..... ۱۴۲

فهرست جدا اول

۱۰۷.....	جدول شماره ۱
۱۰۸.....	جدول شماره ۲
۱۰۸.....	جدول شماره ۳
۱۰۹.....	جدول شماره ۴
۱۰۹.....	جدول شماره ۵
۱۰۹.....	جدول شماره ۶
۱۱۰.....	جدول شماره ۷
۱۱۰.....	جدول شماره ۸
۱۱۱.....	جدول شماره ۹
۱۱۱.....	جدول شماره ۱۰
۱۱۲.....	جدول شماره ۱۱
۱۱۲.....	جدول شماره ۱۲
۱۱۳.....	جدول شماره ۱۳
۱۱۳.....	جدول شماره ۱۴
۱۱۴.....	جدول شماره ۱۵
۱۱۴.....	جدول شماره ۱۶
۱۱۵.....	جدول شماره ۱۷
۱۱۵.....	جدول شماره ۱۸
۱۱۶.....	جدول شماره ۱۹
۱۱۶.....	جدول شماره ۲۰
۱۱۷.....	جدول شماره ۲۱
۱۱۷.....	جدول شماره ۲۲

چکیده

هدف این تحقیق ارزیابی محتوای کتاب هنر سال اول راهنمایی بر اساس معیارهای انتخاب و سازماندهی محتوا از دیدگاه دبیران منطقه ۲ شهر تهران می باشد. تحقیق حاضر از نوع تحقیق توصیفی-کاربردی از نوع زمینه یابی می باشد و ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته میباشد. در ضمن برای جمع آوری اطلاعات از منابع کتابخانه ای نیز استفاده شده است. جامعه مورد مطالعه دبیران مدارس راهنمایی دخترانه را شامل می شود که به دلیل محدودیت جامعه نمونه برابر جامعه است. شیوه ی تحلیل داده ها در این پژوهش از نوع آمار توصیفی (فراوانی، درصد و میانگین) و آمار استنباطی (آزمون t تک نمونه ای) است.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که اکثر دبیران هنر مدارس راهنمایی دخترانه منطقه ۲ بر این عقیده هستند که معیارهای انتخاب و سازماندهی محتوا در کتاب مورد نظر به میزان متوسط رعایت شده است.

کلید واژه ها: ارزیابی محتوا، معیارهای انتخاب و سازماندهی محتوا، دوره راهنمایی تحصیلی

فصل اول

(کلیات تحقیق)

مقدمه

جهان امروز، جهان ارتباطات است، جهانی که اخبار و اطلاعات به سرعت نور در گستره ی آن حرکت می کند و به اقصی نقاط عالم می رسد. نتیجه ی این جریان ارتباطی، پیشرفت روز افزون و همه جانبه بشر می باشد. سرعت پیشرفت دانش و تکنولوژی جهان حیرت آور است که گاه از قدرت تخیل و تصورات نیز پیشی می گیرد. در چنین شرایطی نظام آموزشی نقش بسیار حیاتی و حساسی دارد چرا که روش های آموزشی نیز به همان سرعت که دانش و اطلاعات پیشرفت می کند، معقول می گردد.

ضرورت تعلیم و تربیت از یک سو و دشواری آن از سوی دیگر موضوعی است که همه ی ملل جهان از آن کم و بیش با خبرند. با این همه کمتر اتفاق می افتد که نظام تعلیم و تربیت مورد قبول کشوری از هر نظر جوابگوی تمام نیازهای جامعه باشد. با این حال می توان گفت که نهاد آموزش و پرورش با اهمیت ترین، پیچیده ترین، مشکل ترین و مؤثرترین نهاد یک جامعه به شمار می آید و بر اساس این ویژگی است که آموزش و پرورش را نقطه ی تلاقی بیم ها و امیدها دانسته اند جای امیدها است اگر منطبق با نیازها و پاسخگوی اهداف جامعه باشد و جای بیم هاست هر گاه چنین نباشد. (علاقه بند ۱۳۶۴).

همبستگی نداشتن برنامه های آموزش و پرورش با رغبت ها، توانایی ها و نیازهای یادگیرندگان سبب افزایش افت تحصیلی می شود و متناسب نبودن محتوا با نیازها، علائق و استعدادهای دانش آموزان، باعث افت تحصیلی می گردد و تحقیقات بسیاری بر این موضوع صحه گذاشته است که برنامه ها باید با نیازهای یادگیرندگان منطبق باشد نه این که دانش آموزان خود را منطبق با برنامه های درسی کنند. (منیری ۱۳۷۳).

ابتدا باید توجه داشت که در بیشتر موارد عدم کارایی و غیر مؤثر بودن برنامه های درسی به دلیل نامناسب بودن محتوای آن نیست بلکه به علت نقص در سازماندهی و تنظیم آن است که یادگیری را با مشکل مواجه می کند.

برای این که فعالیت های یادگیری بتواند اثر قاطعی داشته باشد باید آن ها را به نحوی تنظیم نمود که هر کدام دیگری را تقویت کند. به این ترتیب در تنظیم برنامه های درسی سازماندهی تجارب و فعالیت های یادگیری اهمیت بسزایی دارد. از این رو هر چه کارایی و بهره وری برنامه های درسی مؤثر و مفید تر باشد جامعه ی فردا سعادت و سلامت بیشتری خواهد یافت اگر نظام آموزشی بخواهد به اهداف از قبل تعیین شده ی خود برسد باید دائماً درصدد ارزیابی چگونگی اجرای برنامه و محتوای آموزشی فرد باشد تا با برطرف کردن نواقص آن، راه را برای رسیدن به اهداف فرد هموار سازد. بدین جهت محتوا، به عنوان یکی از مهمترین عناصر برنامه بیش از هر چیزی باید مورد نظر برنامه ریزان درسی باشد.

در کشور ما کتاب های درسی به خاطر اهمیت زیادی که در تعیین محتوا و خط مشی های آموزش دارند، کانون توجه تمامی دست اندر کاران تعلیم و تربیت می باشد. بنابراین روش تهیه و تنظیم محتوا و چگونگی طراحی کتب درسی یکی از بزرگترین مسائل نظام آموزشی ما محسوب می شود تألیف کتب درسی باید بر اساس موازین و اصول برنامه ریزی درسی صورت گیرد تا بتواند قلمرو تجارب و فعالیت های یادگیری دانش آموزان را به نحو مطلوب گسترش دهد. اگر چه کتاب درسی ممکن است توسط ماهرترین و مجربترین مؤلفان و برنامه ریزان تهیه شود اما تا زمانی که کتاب مفیدی برای دانش آموزان نباشد و کیفیت آن در اجرا محرز نشود نمی توان ادعا کرد که وسیله ای مناسب در امر آموزش می باشد به همین دلیل ما در این پژوهش در جهت ارزشیابی محتوای کتاب آموزش هنر پایه اول

راهنمایی به بررسی نظریات معلمان پرداخته تا بر اساس دیدگاه‌های آنان بتوانیم گامی مهم در جهت بهبود نواقص احتمالی آن برداریم و در حالت کمی نظام آموزشی را در جهت رسیدن به اهداف خود گامی به جلو هدایت نماییم. (اسدیان، ۱۳۸۵)

بیان مسأله

کنجکاوی و تحقیق از تمایلات فطری هر انسانی است. نیل به شناخت امور و کشف اسرار و واقعیت‌های نهان از بدو خلقت در انسان وجود داشته است و یک نیاز فطری به شمار می‌رود. همین احساس نیاز همواره انسان را با پرسش‌هایی مواجه ساخته است و آن‌گاه که انسان برای یافتن پاسخ این‌گونه پرسش‌ها به تحقیق و جستجوی منظم علمی و قاعده‌مند روی می‌آورد، تحقیق و تفحص شکل گرفته است. (موسوی، ۱۳۷۵).

یادگیری در مدرسه که فعالیت‌های مربوط به آن، از قبل پیش‌بینی و سازمان داده می‌شوند، با یادگیری در زندگی مادی زندگی خانوادگی و اجتماعی متفاوت است. این از اهم وظایف نظام آموزشی است که فعالیتها و تجارب یادگیری را چنان پیش‌بینی، تنظیم و ارائه کند که یادگیری مورد نظر در یادگیرندگان به وجود آید و اهداف آموزش و پرورش تحقق پیدا کند.

بدیهی است که نوع سازمان برنامه درسی عامل مهمی در تعیین چگونگی یادگیری است در بیشتر موارد، عدم کارایی و غیر مؤثر بودن برنامه درسی به دلیل نامناسب بودن محتوا و چگونگی تنظیم و سازمان دادن آن است که یادگیری را مشکل می‌سازد یا نتیجه‌ای کمتر از انتظار به بار می‌آورد. (تقی‌پور ظهیر، ۱۳۸۰)

به طور کلی محتوای در هم و برهم و تجارب یادگیری پیش بینی نشده ی بی ارتباط و جدا از هم برای رسیدن به اهداف ترتیبی کارساز نیستند بنابراین برای تهیه ی برنامه ی درسی مؤثر و اثربخش، فعالیت‌های آموزشی و تجارب یادگیری باید به صورتی تنظیم شوند که هم دیگر را تقویت کنند و دارای اثر متحد و یکپارچه باشند تا بتوانند الگوهای رفتار مورد نظر در یادگیرنده به وجود آورند. به این ترتیب انتخاب و سازمان دادن محتوای برنامه درسی و تنظیم فعالیت‌ها و تجارب یادگیری مسأله ی بسیار مهمی از تهیه و تنظیم و بهبود برنامه های درسی است زیرا که روی کارایی آموزش و میزان و نوع تغییراتی که در رفتار یادگیرنده باید به وجود آید اثر زیادی دارد. (همان منبع).

در سال های اخیر اکثر متخصصان تعلیم و تربیت از برنامه های درسی و آموزشی به شدت انتقاد کرده اند. آنان معتقدند که برنامه های درسی متناسب با زندگی واقعی، نیازها و علایق دانش آموزان نیست. به عبارت دیگر محتوا و برنامه های درسی نه تنها با نیازهای اجتماعی و شناختی یادگیرندگان هماهنگ نیستند بلکه بدون توجه به پیشرفتهای دانش، بیشتر روی مطالب و موضوعاتی تأکید می کنند که در شرف کهنگی و منسوخ شدن هستند.

از دیدگاه برنامه ریزی درسی، انتخاب محتوا، مستلزم در نظر گرفتن معیارها و ضوابط مختلفی از جمله توجه به اهداف ویژه ی هر پایه ی تحصیلی، میزان استعدادها و ویژگی های ذاتی یادگیرندگان، علائق و رغبت‌های فردی و میراث فرهنگی جامعه می باشد. (شجاع الدینی ۱۳۷۷).

در همین راستا تلاش های فراوانی از سوی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی در جهت تهیه و تدوین کتب درسی در کشور صورت گرفته است. با این وصف این سوال های اساسی مطرح می شود که آیا برنامه های درسی بر مبنای اصول و

قواعد علمی تهیه شده است؟ چه کسانی این مهم را انجام داده و دانش آنها در این زمینه به چه میزان بوده است؟ آیا اصول انتخاب محتوا در تدوین آنها مؤثر بوده است؟

در ارزشیابی یک کتاب درسی، تنها مطالعه و بررسی کارشناسانه و اظهار نظر صاحب‌نظران، هر چند عمیق و چند جانبه باشد، کافی نیست؛ چرا که کیفیت آموزشی یک کتاب درسی، در جریان اجرا مشخص می‌شود. برای یافتن نقاط ضعف و قوت یک کتاب درسی باید از نظرات معلمان و دانش‌آموزان که نقش اساسی در اجرا آن دارند، استفاده نمود معلمان اساسی‌ترین نقش را در جریان یادگیری به عهده دارند و اهمیت و برجستگی این نقش برکسی پوشیده نیست. با توجه به مطالب بیان شده مسأله تحقیق مورد نظر از این قرار است که: درباره ی کتاب‌های درسی دوره ی راهنمایی در همه ی دروس غیر از درس هنر، همه ساله بررسی‌هایی به عمل می‌آید که باعث پیشرفت بیشتر دانش‌آموزان در آن درس و در پایان به انتخاب رشته ی مورد نظرشان منجر می‌شود. مثلاً دروس ریاضی، از ابتدا همه ی مباحث ریاضی به صورت مدون و برنامه ریزی شده و طی یک شیوه نامه ی خاص از اول راهنمایی تا سوم و در نهایت ادامه ی آن را در دوره ی دبیرستان می‌بینیم در حالی که درس هنر که یکی از دروس کاربردی و دروسی که در ایجاد خلاقیت در دانش‌آموزان می‌تواند مؤثر و سازنده باشد در طی سه سال دوره ی راهنمایی به صورت پراکنده گویی و از هر دری سخنی، که بیشتر باعث سردرگمی دانش‌آموزان شده و نه تنها هیچ گونه میل و رغبتی را در آنان ایجاد نمی‌کند بلکه باعث شده هیچکدام از دانش‌آموزان از این درس به عنوان یکی از دروسی که می‌تواند باعث پیشرفت و عوض شدن مسیر زندگیشان باشد نگاه نمی‌کنند. البته خود این مسئله از طرف مسئولین مدرسه و خود دانش‌آموزان جدی گرفته نشده است. این در حالی است

که اگر کتاب به صورت آکادمیک نوشته می شد فقط می بایست از دبیران تخصصی این درس جهت تدریس استفاده شود و هر معلمی نمی توانست آن را تدریس کند.

حال با توجه به این مسائل امید است که ما با ارزشیابی محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی بتوانیم گامی در جهت بهبود هر چه بهتر ارائه این مطالب به دانش آموزان برداریم.

اهمیت و ضرورت تحقیق

در نظام فعلی آموزش و پرورش کشور اسلامی مان ایران، عمده ی فعالیت های آموزش هم چون تدریس و یادگیری، نظام ارزشیابی و امتحانات بر محور کتب درسی متمرکز است. به علاوه اغلب کشورها هم برای هر ماده ی درسی در هر پایه ی تحصیلی، کتاب درسی ویژه ای تالیف می شود. (حریر وان، ۱۳۷۵).

از دیگر موارد اهمیت این موضوع این که، برنامه های درسی، اساسی ترین خط مشی های اجرایی، برای تحقق اهداف آموزش و پرورش، تلقی می شوند که باید در نهایت تدبیر و مراقبت و دقت نظر، تهیه شوند تا به نحو مطلوب جوابگوی تحولات و تغییرات اجتماعی و فرهنگی و تکنولوژیکی و باشند. (همان منبع، ص ۱۱).

به ویژه این موضوع، در مورد نظام متمرکز آموزشی کشور ما، که در آن کتب درسی در تمام نقاط کشور، از محتوای کاملاً یکسانی برخوردارند و از طرفی هم کتاب درسی از مهمترین و اساسی ترین عنصر در آموزش محسوب می شود، اهمیت دو چندان دارد. علاوه بر موارد مذکور، از دیگر دلایل اهمیت محتوای کتب درسی آن است که برای ارزشیابی های متعدد از افراد و به ویژه برای پذیرش در دانشگاه ها و یا محیط شغلی، محتوای کتب درسی، عنصر اساسی تصمیم گیری به شمار می آید. (شجاع الدینی ۱۳۷۷).

بنابراین بررسی و ارزشیابی کتب درسی، به ویژه کتاب هنر که استعدادهای درونی دانش آموزان را شکوفا می کند بسیار اهمیت دارد. به این ترتیب برای پاسخگویی به این ضرورت، انتخاب و سازماندهی محتوای کتب درسی بر اساس موازین و اصول برنامه درسی و در چارچوب یافته های علمی آن، ضروری به نظر می رسد. به طوری که اگر محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی اصلاح شود بالضروره باید کتاب درس مذکور در پایه های بالاتر نیز دچار تغییر و باز تدوینی شوند.

اهداف کلی تحقیق:

هدف کلی این تحقیق عبارت است از بررسی و شناخت میزان به کارگیری اصول انتخاب و سازماندهی محتوا در کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران منطقه دو شهر تهران.

اهداف جزئی تحقیق

- ۱- تعیین میزان توجه به اصل علاقه در انتخاب محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.
- ۲- تعیین میزان توجه به اصل اهمیت در انتخاب محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.
- ۳- تعیین میزان توجه به اصل اعتبار در انتخاب محتوای کتاب هنر از دبیران.
- ۴- تعیین میزان توجه به اصل سودمندی در انتخاب محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.
- ۵- تعیین میزان توجه به اصل قابلیت یادگیری در انتخاب محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.
- ۶- تعیین میزان توجه به اصل وحدت در انتخاب محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.

- ۷- تعیین میزان توجه به اصل توالی در سازماندهی محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.
- ۸- تعیین میزان توجه به اصل استمرار در سازماندهی محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.
- ۹- تعیین میزان توجه به اصل وسعت در سازماندهی محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.
- ۱۰- تعیین میزان توجه به اصل تعادل در سازماندهی محتوای کتاب هنر از دیدگاه دبیران.

سؤالات تحقیق

- ۱- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل علاقه انتخاب شده است؟
- ۲- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل اهمیت انتخاب شده است؟
- ۳- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل اعتبار انتخاب شده است؟
- ۴- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل سودمندی تهیه و انتخاب شده است؟
- ۵- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل قابلیت یادگیری انتخاب شده است؟
- ۶- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل وحدت سازماندهی شده است؟
- ۷- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل توالی سازماندهی شده است؟
- ۸- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل استمرار سازماندهی شده است؟
- ۹- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل وسعت سازماندهی شده است؟

۱۰- آیا محتوای کتاب هنر پایه اول راهنمایی از دیدگاه دبیران بر اساس اصل تعادل سازماندهی شده است؟

تعاریف واژگان

ارزشیابی (تعریف نظری): ارزشیابی فرآیندی است برای تحقیق و بررسی این که تا چه حد میزان تجارب یادگیری به آن صورتی که تنظیم و سازمان یافته اند، واقعاً نتایج مطلوب و مورد نظر را به بار می آورد. (تقی پور ظهیر، ۱۳۷۶، صفحه ۱۲۵).

ارزشیابی (تعریف عملیاتی): منظور از ارزشیابی در این تحقیق، بررسی میزان رعایت اصول انتخاب و سازماندهی محتوا در کتاب هنر از نظر معلمان می باشد.

محتوا (تعریف نظری): محتوا عبارت است از مجموعه مفاهیم، مهارتها و گرایشهایی که از سوی برنامه ریزان انتخاب و سازماندهی می شود. (ملکی، ۱۳۸۵، صفحه ۵۶).

محتوا (تعریف عملیاتی): منظور از محتوا در این تحقیق، مجموعه ی اصول، مفاهیم، نگرش ها و مهارت هایی است که از سوی مؤلفان و برنامه ریزان در کتاب هنر گنجانده شده است.

اهمیت (تعریف نظری): محتوای انتخاب شده باید از درجه اهمیت برخوردار باشد، آراء، مفاهیم اصول و تصمیم های اساسی باید به منظور تحقق هدف های درسی در محتوا طرح شدند و محتوا باید باعث رشد تواناییها- مهارتها و گرایش ها دانش آموزان شود. (ملکی، ۱۳۸۵، صفحه ۱۲۶).

اهمیت (تعریف عملیاتی): منظور از اصل اهمیت در این تحقیق این است که یادگیری موضوعات و مطالب کتاب هنر تا چه اندازه برای دانش آموزان لازم و مهم است.

علاقه (تعریف نظری): اگر دانش برای زندگی معنا دار باشد از وجود خود یادگیرنده می جوشد، صاحب نظران اظهار نمودند که خود یادگیرنده می تواند منبع برنامه درسی باشد، به